

Jak i gdzie młodzież poszukuje informacji?

Rola biblioteki szkolnej w kształtowaniu kompetencji informacyjnych uczniów

DR JUSTYNA JASIEWICZ

UNIwersytet Warszawski

Agenda

cyfrowa rzeczywistość

- nas wszystkich
- uczniów
- szkoły
- biblioteki szkolnej

kompetencje informacyjne i medialne

edukacja informacyjna w bibliotece szkolnej

propozycje zajęć z zakresu edukacji informacyjnej i medialnej

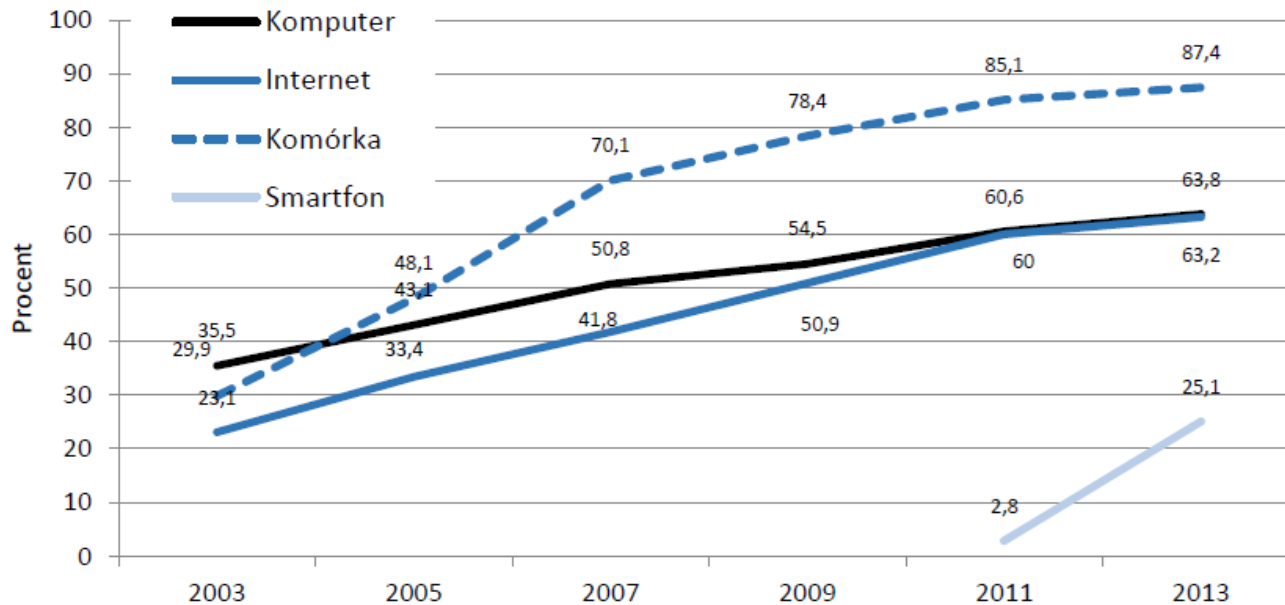

Cyfrowa rzeczywistość

... nas wszystkich

wykorzystanie nowych technologii w Polsce, DS 2013

- odsetek osób korzystających z Internetu
 - 2005 – 51%
 - 2013 – 63,2%
- odsetek osób korzystających z telefonu komórkowego
 - 2005 – 78%
 - 2013 – 87,4%

... uczniów

młodzi użytkownicy nowych technologii

- żyją w świecie nowych technologii
- korzystają z nowych mediów w rozmaitych obszarach życia
- podstawowe obszary wykorzystywania nowych mediów
 - komunikacja
 - rozrywka
 - nauka
 - poszukiwanie informacji

... szkoły

szkoły są dobrze wyposażone
w podstawowe urządzenia

90, 3 % nauczycieli może korzystać
z tego sprzętu w czasie lekcji

ale ...

brakuje urządzeń mobilnych

... biblioteki szkolnej

dostęp do wiedzy

- zachwiany monopol bibliotek
- sieciowy model dostępu do wiedzy

Kompetencje informacyjne i medialne

Kompetencje

świadomy, **wyuczalny**, satysfakcjonujący,
choć nie niezwykły, poziom sprawności
warunkujący efektywne zachowanie
się/działanie w jakiejś dziedzinie

Kompetencje informatyczne

zespół umiejętności niezbędnych by korzystać z podstawowych funkcji sprzętu ICT (komputerów, laptopów, telefonów komórkowych itp.)

rodzaje kompetencji informatycznych:

- *hardware literacy* – wykorzystanie sprzętu
- *software literacy* – wykorzystanie oprogramowania
- *applications literacy* – wykorzystanie specjalistycznych aplikacji

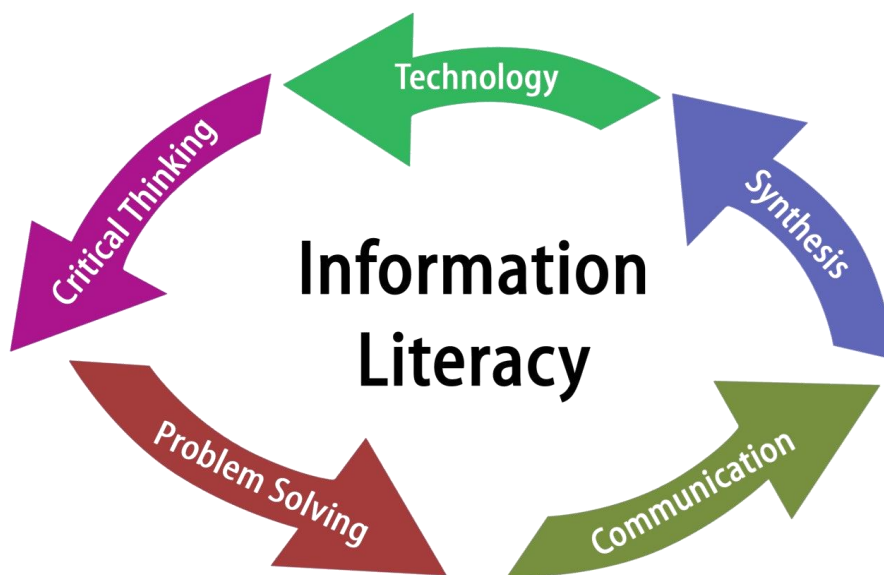

Kompetencje informacyjne

zespół umiejętności pozwalających użytkownikowi:

- ocenić, kiedy informacja jest potrzebna
- wyszukać, ocenić
- wykorzystać informacje pochodzące z rozmaitych źródeł

– ALA, 1989

Kompetencje cyfrowe

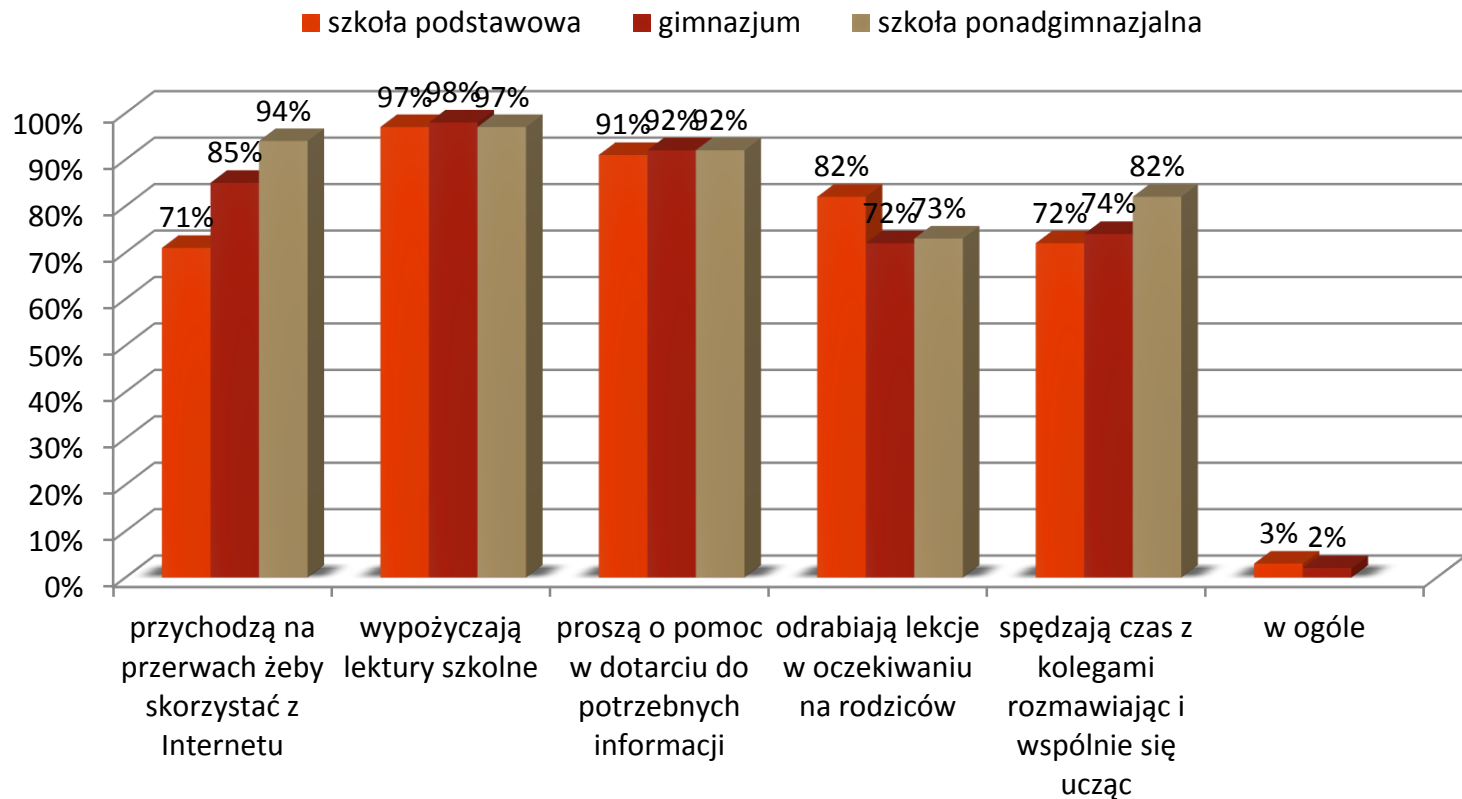
zespół umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych

- kompetencje informatyczne
- kompetencje informacyjne
- kreatywne korzystanie
- komunikowanie się i budowanie relacji zapośredniczonych przez media
- znajomość regulacji prawnych i mechanizmów ekonomiki mediów
- etyczne korzystanie

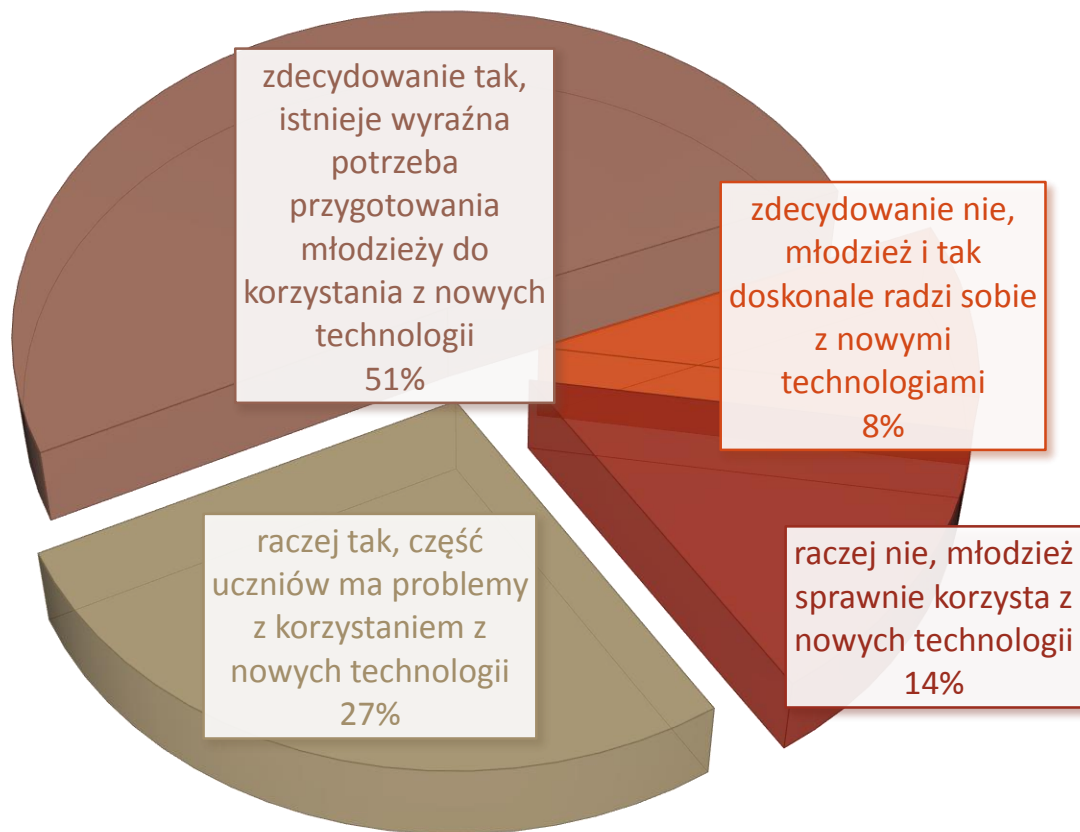

Edukacja medialna i informacyjna w bibliotece szkolnej

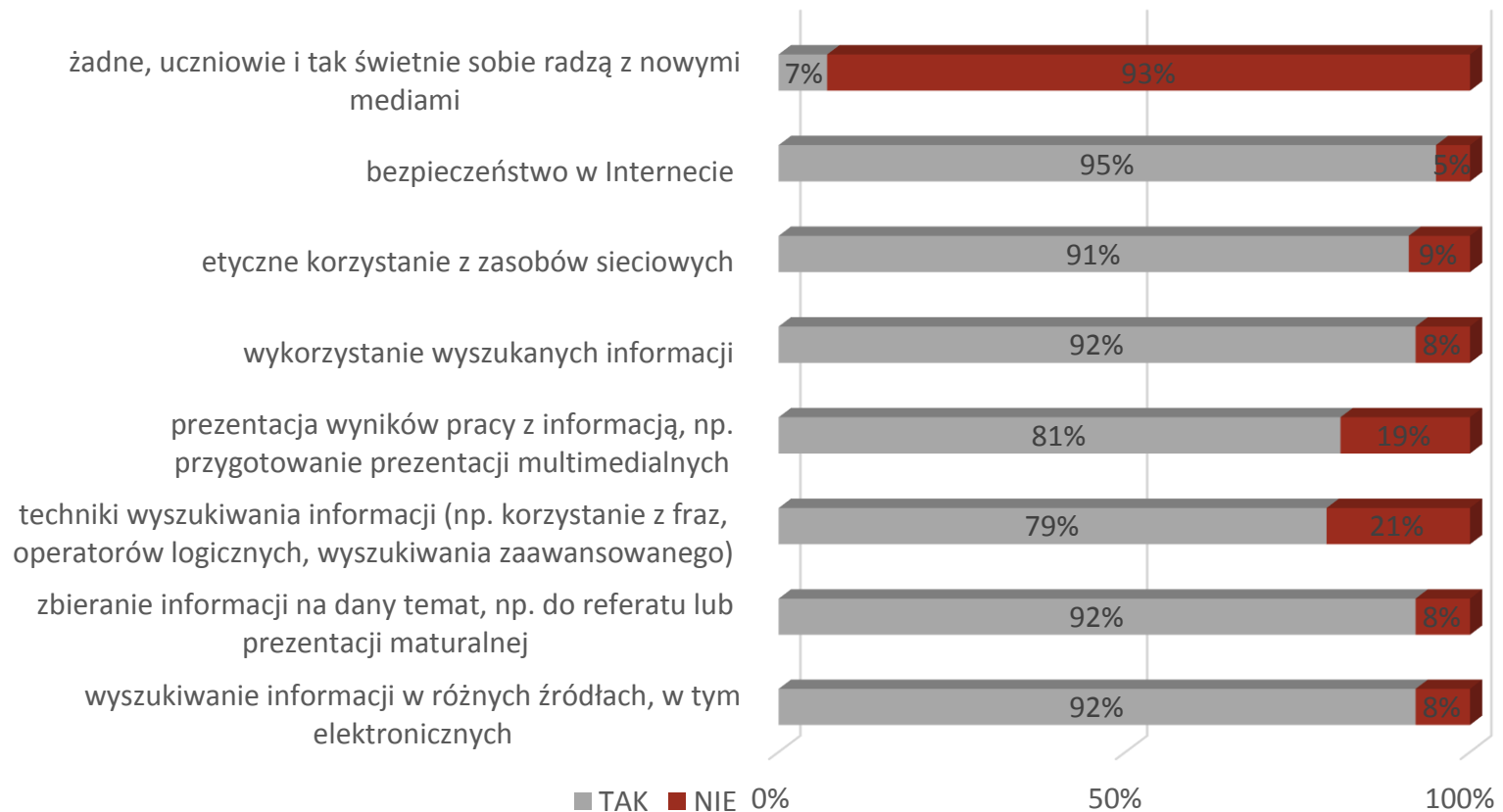
Wykorzystanie potencjału bibliotek szkolnych

Potrzeba edukacji informacyjnej wg nauczycieli bibliotekarzy

Potrzeba edukacji informacyjnej wg nauczycieli bibliotekarzy – zagadnienia

Propozycje zajęć z zakresu edukacji informacyjnej i medialnej

Edukacja Medialna

Fundacja Nowoczesna Polska

Serwis: edukacja medialna

Scenariusze zajęć, ćwiczenia,
materiały

<http://edukacjamedialna.edu.pl/>

edukacjamedialna.edu.pl

Kompetencje informacyjne

Szkoła podstawowa

- Na tropie informacji
- Sprawne szukanie informacji
- Gdy wybierasz dobre źródło
- Jedna informacja - a źródeł mnóstwo!
- Jak uporządkować wiadomości?

Gimnazjum

- Jak planować pracę z informacją?
- Sekrety wyszukiwarek
- Gdzie szukać informacji?
- Korzyści z podejrzliwości czyli o wiarygodności informacji
- Zapanuj nad informacjami

Szkoła ponadgimnazjalna

- Strategiczne myślenie w wyszukiwaniu informacji
- Wiedza na wyciągnięcie ręki
- Co wpływa na przekazy medialne?
- Sztuczne języki w służbie porządku
- Sztuka prezentacji

Przykładowa lekcja

Gimnazjum,

- Lekcja: Sekrety wyszukiwarek
 - Wiedza w pigułce
 - Pomysł na lekcję
 - Materiały
 - Zadania sprawdzające
 - Słowniczek
 - Czytelnia

2. Podziel uczestników zajęć na dwuosobowe zespoły. Każdy zespół powinien pracować przy oddzielnym komputerze. Rozdaj kopię karty pracy „Sekrety wyszukiwarek” (ODT, DOC) poszczególnym grupom.

Poproś grupy o realizację kolejnych ćwiczeń z karty pracy — omawiaj każde ćwiczenie przed przystąpieniem do jego realizacji. Poproś uczniów o zapisywanie na karcie pracy liczby stron, które Google wyświetlał jako odpowiedzi na kolejne zapytania.

Ćwiczenie I.1 — ma uświadomić, jak ważne jest precyzyjne sformułowanie słów kluczowych, za pomocą których przeprowadzają proces wyszukiwania informacji. Zwróć uwagę uczestników na precyzyjność wyników w zależności od dobranych słów kluczowych.

Przykładowe frazy:

- zasady działania wyszukiwarek internetowych
- zasady działania google
- jak działają wyszukiwarki internetowe

Ćwiczenie I.2 — pokazuje możliwość zawężenia wyników wyszukiwania przez zastosowanie cudzysłowów, dzięki którym otrzymujemy wyniki zawierające wyłącznie interesujący nas zwrot.

Przykładowe frazy:

- „zasady działania wyszukiwarek internetowych”

 CZAS
35 min

 METODA
praca w grupach,
dyskusja

 POMOCE
karta pracy „Sekrety
wyszukiwarek” (ODT,
DOC), komputer

Przykładowa lekcja

Szkoła podstawowa 4-6.

- Lekcja: Jak uporządkować wiadomości?
- Wiedza w pigułce
- Pomysł na lekcję
- Materiały
- Zadania sprawdzające
- Czytelnia

1. Zapytaj, w jaki sposób można porządkować zdobyte informacje. Powiedz, że celem lekcji jest nauczenie się, jak porządkować informacje. Przeczytaj uczestnikom 5 zasad organizowania zdobytych informacji i krótko omów je tak, aby wszyscy zrozumieli. (materiał pomocniczy „5 zasad organizacji informacji” (ODT, DOC))

1. Określ dokładnie, jaki był cel (temat) poszukiwań.
2. Pogrupuj informacje w taki sposób, żeby podobne znalazły się obok siebie (np. jeśli robisz pracę o psach, to jedną grupą będą informacje o żywieniu, drugą o pielęgnacji, trzecią o zabawach z psami itd.).
3. Odrzuć wszystko, co nie wiąże się z tematem poszukiwań z punktu 1.
4. Określ, która informacja jest najważniejsza, umieść ją w pracy w taki sposób, żeby to zaznaczyć.
5. Określ, które rzeczy są dodatkowe, ale wiążą się z tematem i mogą ubarwić pracę lub posłużyć jako ciekawostki.

 CZAS
5 min

 METODA
miniwykład osoby prowadzącej

 POMOCE
materiał pomocniczy „5 zasad organizacji informacji” (ODT, DOC), który powinien zostać wydrukowany na dużym kartonie lub przepisany na tablicę

Dziękuję za uwagę

... I ZAPRASZAM DO DYSKUSJI.